ظریف و روحانی در هوای فرابرجام نیویورکی

گزارش یک

وزارت امور خارجه در بیانیه‌ای، متهم‌سازی سفارشی دولت‌ها با اهداف سیاسی و به دور از واقعیات میدانی را روندی خطرناک خواند و ورود به مذاکرات درباره برنامه موشکی و دفاعی ایران را قویاً رد کرد اما در پیام توئیتری تأکید کرد که هیچ‌گونه توافق جدیدی پیش از پایبندی به توافق کنونی وجود نخواهد داشت؛ سخنانی که نشان می‌دهد توافق جدید مدنظر تیم ایرانی است منتها بازگشت به برجام شرط آن است. همزمان نیویورک تایمز از قول حسن روحانی رئیس‌جمهور نوشته که اگر تحریم‌ها لغو شود می‌توان درباره تغییرات کوچک و اصلاح برجام مذاکره کرد. اما ساعتی بعد یک مسئول دفتر رئیس‌جمهور این خبر را به شکل دیگری اصلاح کرد.

«محمد جواد ظریف» وزیر امور خارجه ایران بامداد سه‌شنبه در پیامی در توئیتر به بیانیه سه کشور اروپایی درباره لزوم حصول توافق جدید با ایران نوشت: ناتوانی سه کشور اروپایی در اجرای تعهدات‌شان بدون اجازه امریکا از ماه مه سال ۲۰۱۸ آشکار شده است.

ظریف با تأکید بر اینکه هیچ‌گونه توافق جدیدی پیش از پایبندی به توافق کنونی وجود نخواهد داشت، اضافه کرد: راه‌حل این کمبود، اراده جامع برای ایجاد مسیر مستقل، عدم تکرار طوطی‌وار ادعاهای پوچ امریکا و عدم ناسازگاری با برنامه جامع اقدام مشترک است. شامگاه دوشنبه سه کشور اروپایی فرانسه، آلمان و انگلیس در بیانیه‌ای مشترک ضمن متهم کردن ایران به عاملیت در حمله به پالایشگاه آرامکو در عربستان، از ایران خواستند به اجرای کامل تعهدات برجامی خود بازگردد. تروئیکای اروپایی در این بیانیه اضافه کردند: «زمان آن فرا رسیده که ایران چارچوب مذاکرات طولانی‌مدت درباره برنامه هسته‌ای، موضوعات امنیت منطقه‌ای که شامل برنامه‌های موشکی‌اش می‌شود را بپذیرد.»

در همین رابطه وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در رد و محکومیت بیانیه سران سه کشور اروپایی با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد: جمهوری اسلامی ایران ضمن محکومیت شدید و رد ادعای غیرمسئولانه رؤسای سه کشور بریتانیا، فرانسه و آلمان در خصوص حمله نیروهای مسلح دولت یمن به تأسیسات سعودی، تأکید می‌کند وارد آوردن اتهام مسئولیت به یک دولت ثالث در خصوص حمله‌ای که در جریان یک جنگ تمام عیار میان طرف سعودی و یمنی انجام شده و طرف یمنی رسماً انجام آن را بر عهده گرفته است، به خودی خود یک اقدام تحریک‌آمیز و شدیداً مخرب است؛ چه رسد به اینکه این اقدام پیش از هرگونه تحقیقات و بدون ارائه هرگونه دلیل و مدرک و صرفاً بر اساس این استدلال مضحک صورت گرفته باشد که «توضیح محتمل دیگری وجود ندارد.»

بر اساس این گزارش، در این بیانیه لزوم مذاکره مجدد پیرامون برنامه هسته‌ای ایران که به شکلی صریح‌تر و خطرناک‌تر در اظهارات بوریس جانسون، نخست‌وزیر انگلیس مطرح شده است، نقض صریح متن و روح برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد خوانده شده است.

این موضع وزارت خارجه در حالی است که نیویورک‌تایمز عصر دیروز از قول روحانی در ملاقات با خبرنگاران در نیویورک نوشت که اگر تحریم‌ها لغو شود، می‌توان درباره تغییرات کوچک و اصلاح برجام مذاکره کرد. اما ساعتی بعد اسماعیلی، معاون ارتباطات دفتر رئیس‌جمهور نوشت: منظور رئیس‌جمهور کوتاه کردن زمان اجرای برجام است یعنی همان اجرای پروتکل الحاقی در ازای رفع تحریم‌ها.

در عین حال در بیانیه دستگاه تحت مدیریت ظریف نیز آمده است: جمهوری اسلامی ایران مجدداً تصریح می‌کند که برنامه موشکی و دفاعی ایران، براساس توان بومی، مبتنی بر سیاست بازدارندگی و متوازن با تهدیدات موجود بوده و اقدامات در خصوص توسعه آن کاملاً مسئولانه و منطبق با قوانین و مقررات بین‌المللی است. موضوع آزمایش‌های موشکی ایران در قالب برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت حل و فصل شده و این امر نیز به کرات مورد تصریح مقامات طرف‌های مذاکراتی قرار گرفته است؛ از جمله در اظهارات اخیر رئیس‌جمهور امریکا که –البته در انتقاد از برجام– صراحتاً اذعان داشت آزمایش‌های موشکی بالستیک ایران «مجاز» است. ایران هرگونه ورود به مذاکرات در خصوص این موضوعات را قویاً رد می‌کند. در نهایت در این بیانیه تأکید شده است که جمهوری اسلامی ایران مکرراً بر لزوم مشارکت کشورهای منطقه در گفت‌وگو و تعاملات برای ایجاد سازوکارهایی جهت ارتقای صلح و امنیت در منطقه و پایان بخشیدن به بحران یمن تأکید کرده و با حداکثر نگرانی نسبت به فجایع انسانی که این جنگ برای مردم یمن به همراه داشته، مجدداً آمادگی خود را برای این امر اعلام می‌دارد.

■ حقیقتاً جامع!

«برایان هوک»، نماینده ویژه دولت امریکا در امور ایران دوشنبه گفت واشنگتن به دنبال «مذاکرات جامع» با ایران است. وی در ادامه گفت: «ما به دنبال مذاکرات جامعی هستیم که حقیقتاً جامع باشد. این مذاکرات، علاوه بر پرونده هسته‌ای ایران، نقش ایران در منطقه، ساخت موشک توسط این کشور، حمایت آن از تروریسم و گروگانگیری‌های آن را هم شامل می‌شود.» رئیس کارگروه اقدام ایران در ادامه به انتقاد از «برنامه جامع اقدام مشترک» (برجام) پرداخت و گفت این توافق به اندازه کافی جامع نبوده است. برایان هوک گفت امیدوار است ایران از «بلندپروازی‌های انقلابی» خود دست برداشته و پای میز مذاکره بیاید. رئیس کارگروه اقدام ایران گفت: «در صورتی که چنین نشود، امریکا به کارزار فشار علیه ایران ادامه خواهد داد.» هوک با متهم کردن ایران به هزینه‌کرد منابع مالی برای حمایت از «نایبان خود» در منطقه ادعا کرد: «کارزار فشار حداکثری ما این حمایت‌های مالی را کاهش داده و رژیم را از میلیاردها دلار پول محروم کرده است.» وی اضافه کرد: «تحریم‌های نفتی به تنهایی رژیم را از نزدیک به ۵۰ میلیارد دلار منابع مالی محروم کرده است.»

برایان هوک از همه کشورها خواست به کارزار فشار حداکثری امریکا ملحق شوند. او گفت: «ما از همه کشورها می‌خواهیم به ما ملحق شوند. این کاری است که انجام آن هم از لحاظ اخلاقی و هم از لحاظ راهبردی، درست و مسئولانه است.»

■ ترامپ: دیدار با روحانی غیرمحتمل نیست!

دونالد ترامپ رئیس‌جمهور امریکا شامگاه دوشنبه پس از دیدار با عبدالفتاح السیسی، رئیس‌جمهور مصر در نیویورک در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه آیا با رئیس‌جمهور فرانسه درباره ایران دیدار خواهد کرد، گفت: امانوئل ماکرون دوست من است و همیشه می‌تواند با من دیدار داشته باشد اما ما برنامه کاری بسیار شلوغی داریم و متأسفانه مجبور شدیم برخی از آنها را لغو کنیم. بنابر گزارش پایگاه اینترنتی کاخ سفید، ترامپ در پاسخ به سؤالی درباره تلاش امانوئل ماکرون برای میانجیگری میان تهران و واشنگتن و اینکه آیا او از این تلاش‌ها حمایت می‌کند، بیان کرد: ما نیازمند میانجی نیستیم. ایران می‌خواهد کاری انجام دهد و من فکر نمی‌کنم که به میانجی نیاز داشته باشیم. او دوست من است اما به دنبال میانجی نیستیم. وی همچنین در پاسخ به سؤالی درباره احتمال دیدار با حسن روحانی، رئیس‌جمهور ایران در نیویورک تصریح کرد: ما هیچ برنامه کاری برای این دیدار نداریم. برخی گفته‌اند که آنها مایل به دیدار هستند. صحبت‌هایی درباره یمن وجود داشت. خیلی ناگهانی آنها می‌خواهند از یمن خارج شوند و این چیز خوبی است. من این را مدتی پیش شنیدم.

رئیس‌جمهور امریکا افزود: باید ببینیم چه می‌شود اما در حال حاضر هیچ برنامه‌ریزی [برای دیدار] وجود ندارد.

ترامپ در پاسخ به اینکه برگزاری چنین دیداری را غیرمحتمل ندانسته است، گفت: من هرگز چیزی را غیرمحتمل نمی‌دانم. چرا باید چنین کاری کنم.

خبر

نشست منافقین با سخنرانی پمپئو

سازمان امریکایی «اتحاد علیه ایران هسته‌ای» قرار است همایش ضد ایرانی را با حضور گروه‌های تروریستی و جدایی‌طلب از جمله منافقین و کومله در نیویورک برگزار کند و وزیر خارجه امریکا نیز در آن سخنرانی می‌کند.

همزمان با برگزاری هفتاد و چهارمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل، سازمان امریکایی و ضد ایرانی «اتحاد علیه ایرانِ هسته‌ای» با ریاست جو لیبرمن، سناتور پیشین این کشور، دیشب قرار بود نشستی را در هتل روزولت واقع در نیویورک برگزار کند و از سازمان تروریستی منافقین و گروه‌های جدایی‌طلب در شرق، جنوب و غرب ایران نیز برای حضور در این همایش دعوت کرده است. این همایش که با نام «گردهمایی بین‌المللی برای آینده ایران» و همزمان با سخنرانی سران کشورهای مختلف در صحن مجمع عمومی سازمان ملل برگزار می‌شود، در حالی ادعای حمایت از مردم ایران را دارد که گروه‌های تروریستی در آن حاضر هستند. تعدادی از گروه‌های جدایی‌طلب و تروریست که برای شرکت در این همایش از آنها دعوت شده عبارتند از کارزار فعالان بلوچ، سازمان چریک‌های فدایی خلق ایران، حزب دموکرات کردستان، حزب کومله کردستان، گروهک منافقین و جنبش جدایی‌طلب احواز. لورا روزن، تحلیلگر نشریه «المانیتور» با انتشار بروشور دعوت گفت که تعدادی از ایرانیان حاضر در امریکا تلاش کردند این سازمان را از برگزاری چنین همایشی منصرف کنند اما نکته جالب توجه حضور نمایندگان دولت امریکا در این همایش است. روزنامه «واشنگتن پست» در خلال مطلبی گزارش داده بود که مایک پمپئو، وزیر امور خارجه امریکا قرار است در این همایش سخنرانی کند و این مسئله ممکن است ادعای دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور این کشور مبنی بر اینکه قصد تغییر حکومت ایران را ندارند، زیر سؤال ببرد.

گزارش ۲

اولین تیر برگزیتی جانسون به سنگ خورد

در شرایطی که «بوریس جانسون» نخست‌وزیر انگلیس تعلیق پارلمان به منظور پیشبرد برنامه خود مبنی بر خروج از اتحادیه اروپا بدون توافق را پیگیری می‌کرد، دیوان عالی این کشور روز سه‌شنبه چنین اقدامی را غیرقانونی اعلام کرد. به این ترتیب علاوه بر اینکه نخستین گام جانسون در اجرای برگزیت ناکام ماند، درخواست‌ها برای استعفای وی نیز افزایش یافته است.

جانسون با تعلیق چند هفته‌ای پارلمان، قصد داشت موانع خروج انگلیس از اتحادیه اروپا (برگزیت) را از پیش روی خود بردارد. اما دیوان عالی که مهم‌ترین مرجع استیناف در این کشور محسوب می‌شود، پس از رسیدگی به شکایت مخالفان تصمیم نخست‌وزیر، روز سه‌شنبه تعلیق پارلمان را غیرقانونی دانست. قضات دیوان عالی انگلیس، با رد دفاعیه و ادعای دولت جانسون در پرونده شکایت درباره تعلیق پارلمان اعلام کردند که نخست‌وزیر از حق قانونی برای تعلیق پارلمان برخوردار نیست. پیش از این، وکلای دولت جانسون در رد شکایت مطرح شده در خصوص تعلیق پارلمان اعلام کرده بودند که این موضوعی نیست که دادگاه درباره آن اظهارنظر کنند.

گزارش رسانه‌های انگلیسی حاکی از این است که روز چهارشنبه پارلمان برای اولین بار بعد از تعلیق تحمیلی جانسون، از تعلیق خارج می‌شود و قانونگذاران در جلسه پارلمان حضور می‌یابند. در شرایط کنونی، مذاکره در مورد شیوه خروج انگلیس از اتحادیه اروپا به جریان می‌افتد و نخست‌وزیر برای اجرای برگزیت باید با مشکلات بیشتری دست و پنجه نرم کند.

■ جانسون استعفا کند

«جان برکا» رئیس مجلس عوام، از حکم یاد شده استقبال کرد و خواستار نشست فوری پارلمان شد. وی گفت: «مجلس عوام باید فوراً و بدون تأخیر تشکیل جلسه دهد.» همچنین «جرمی کوربین» رهبر اپوزیسیون کارگر انگلیس نیز به محض ابطال تصمیم جانسون به تصمیم دیوان عالی واکنش نشان داد و ضمن استقبال از حکم این نهاد گفت: «من از بوریس جانسون دعوت می‌کنم که موقعیت خود را در نظر بگیرد. دیوان عالی حکم داده که نخست‌وزیر در تعطیل کردن پارلمان اقدامی غیرقانونی انجام داده و به دموکراسی اهانت و از قدرت سوءاستفاده کرده است.» جرمی کوربین سپس در شبکه اجتماعی «توئیتر» هم نوشت: «نخست‌وزیر بوریس جانسون باید استعفا کند.»

«ایان بلکفورد» عضو ارشد حزب ملی اسکاتلند هم ضمن استقبال از رأی دیوان عالی درباره تعلیق پارلمان گفت: «مردم هرگز بوریس جانسون را انتخاب نکرده بودند و او باید کاری آبرومندانه انجام داده و استعفا کند.»

حکم دیوان عالی در شرایطی صادر شد که جانسون که در اولین حضور خود به عنوان نخست‌وزیر انگلیس برای شرکت در هفتاد و چهارمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک به سر می‌برد، پیش‌تر گفته بود که اگر روز سه‌شنبه دیوان عالی انگلیس، حکم تعطیلی پارلمان بریتانیا را لغو کند، حاضر نخواهد بود لغو تعلیق پارلمان قبل از مهلت فعلی ۳۱ اکتبر (۹ آبان) برگزیت را کنار بگذارد.

با این حال وی در اولین واکنش به لغو تعلیق پارلمان ضمن مخالفت شدید با این تصمیم اعلام کرد که اقدام دیوان عالی، «تصمیم درستی نبود» جانسون البته اعلام کرد که او به حکم دیوان عالی و قانون احترام خواهد گذاشت.

وی روز دوشنبه در مورد احتمال دستیابی به پیشرفت در موضوع خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا در مذاکرات حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک هشدار داده بود. برخی منابع رسانه‌ای در انگلیس هم خبر دادند، جانسون سه‌شنبه شب به وقت محلی نیویورک چند ساعت زودتر از آنچه که قبلاً برنامه‌ریزی شده بود، از امریکا به انگلیس برمی‌گردد تا بتواند در نشست روز چهارشنبه پارلمان حضور یابد.

دورنما

ترامپ به استیضاح نزدیک‌تر شد

با گشوده شدن یک پرونده دیگر پیش روی ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا یک گام دیگر به استیضاح نزدیک شد. ظاهراً، نانسی پلوسی، رئیس دموکرات مجلس نمایندگان امریکا که تا حالا به دلایل سیاسی با استیضاح ترامپ مخالف بود، از مخالفت خود دست برداشته است.

رسانه‌های امریکایی می‌گویند که یکی از اعضای جامعه اطلاعاتی امریکا از گفت‌وگوی تلفنی دونالد ترامپ با ولادیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین ابراز نگرانی کرده و از «گفته‌های نگران‌کننده» ترامپ در این گفت‌وگوی تلفنی به مقام‌های بازرسی کل شکایت کرده است. گفته شده که ترامپ در این گفت‌وگوی تلفنی تلاش داشته رئیس‌جمهور اوکراین را برای انجام تحقیقات درباره فسادهای مرتبط با جو بایدن، نامزد ریاست جمهوری حزب دموکرات برای انتخابات ۲۰۲۰ و پسرش هانتر بایدن، تحت فشار قرار دهد. روزنامه وال‌استریت ژورنال به نقل از یک منبع بدون نام نوشته که ترامپ نزدیک به هشت بار از زلنسکی، رهبر اوکراین خواسته با رودی جولیانی برای تحقیق درباره پسر جو بایدن همکاری کند، اما وعده‌ای در عوض این همکاری نداده است. نکته قابل توجه دیگری که واشنگتن‌پست آن را فاش کرده، این است که ترامپ کمی پیش از تماس تلفنی جنجالی‌اش با رئیس‌جمهور اوکراین به رئیس دفتر موقت کاخ سفید دستور داده، کمک مالی نظامی نزدیک به ۴۰۰ میلیون دلاری به اوکراین را متوقف کند. جمهوریخواهان کمیته اعتبارات سنا گفته‌اند که کاخ سفید پرداخت این مبلغ را به تأخیر انداخته تا موضع ولادیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین در زمینه حمایت از غرب یا روسیه مشخص شود. میت رامنی، سناتور جمهوریخواه امریکایی در واکنش به بحث‌های مطرح شده، در گفت‌وگو با خبرنگاران در پاسخ به این سؤال که آیا از نظر او متن مربوط به این گفت‌وگوی جنجالی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا و ولادیمیر زلنسکی، در ماه جولای باید در اختیار کنگره قرار بگیرد، گفت: من فکر می‌کنم دستیابی به این متن بسیار کمک‌کننده خواهد بود. من کاملاً چنین چیزی را می‌خواهم و باید گذاشت که ما این متن را ببینیم. بحث‌ها درباره استیضاح ترامپ به قدری جدی شده که نانسی پلوسی رئیس دموکرات مجلس نمایندگان که تاکنون به دلایل سیاسی با استیضاح رئیس‌جمهور مخالف بوده، در حال سنجیدن شرایط در میان اعضای حزبش است تا ببیند آیا به اعتقاد آنها رسوایی اخیر مربوط به درخواست ترامپ از همتای اوکراینی‌اش می‌تواند کلیدزننده نهایی فرآیند استیضاح دونالد ترامپ باشد یا خیر. واشنگتن‌پست می‌گوید نانسی پلوسی تا دوشنبه شب نیز به تماس‌ها و گفت‌وگوهایش در همین راستا ادامه داده و وضعیت به گونه‌ای شده که خیلی از دستیاران رهبران دموکرات‌ها که تاکنون استیضاح ترامپ را بعید می‌دانستند اکنون معتقدند که این استیضاح تقریباً دارد اجتناب‌ناپذیر می‌شود. آدام شیف، از حزب دموکرات و رئیس کمیته اطلاعاتی مجلس نمایندگان امریکا هم گفته که ترامپ «قدم در راهی بدون بازگشت» گذاشته است. شیف قبلاً با طرح استیضاح ترامپ مخالف بود. با این حال ترامپ با رد گزارش‌های موجود، گفته که در حال بررسی امکان انتشار متن گفت‌وگوی جنجالی خود با «ولادیمیر زلنسکی» رئیس‌جمهور اوکراین است.

پرونده

کودک‌کشی دوباره سعودی در یمن

جنگنده‌های ائتلاف سعودی در ادامه جنایات خود علیه مردم یمن، دیروز منزل یک شهروند یمنی را در منطقه استان ضالع هدف گرفتند که طی آن ۱۶ غیرنظامی به شهادت رسیدند که بیشترشان زنان و کودکان هستند.

رژیم عربستان سعودی که گزینه‌ای برای مقابله با حملات موشکی و پهپادی یمن ندارد، به جنایات خود علیه غیرنظامیان یمنی روی آورده است. به گزارش شبکه المسیره، بر اثر حملات هوایی ائتلاف متجاوز عربی به یک منزل در منطقه حبیل السماعی شهرستان «قعطبه» در استان ضالع، ۱۶ شهروند یمنی کشته شدند که هفت تن کودک، چهار تن زن و پنج تن مرد هستند. در میان زخمی‌ها یک امدادرسان نیز وجود دارد. عملیات نجات و جست‌وجو همچنان در جریان است و احتمال افزایش تلفات وجود دارد. این دومین جنایت سعودی‌ها در یمن از زمان اعلام طرح صلح انصارالله است. روز دوشنبه نیز ائتلاف سعودی منطقه السواد در استان عمران را بمباران کرد که طی آن هشت شهروند از زن و کودک کشته شدند که همگی از اعضای یک خانواده بودند. به‌رغم هشدارهای جهانی به هدف قرار دادن زنان و کودکان یمنی، اما رژیم عربستان و ائتلاف تحت امرش در پنج سال گذشته حملات علیه غیرنظامیان یمنی را تشدید کرده است. این حملات هوایی در حالی انجام می‌شود که سعودی‌ها هیچ دستاوردی در یمن نداشته‌اند. مقامات ریاض که از حملات هفته گذشته انصارالله به تأسیسات نفتی خشمگین هستند، عصبانیت خود را بر سر غیرنظامیان یمن خالی می‌کنند.

چالش

نتانیاهو و گانتس زیر بار دولت نوبتی نمی‌روند

رئیس رژیم صهیونیستی نتانیاهو و گانتس، دو رقیب انتخاباتی را برای مذاکره کردن با همدیگر برای تشکیل دولت متحد فراگیر متقاعد کرده تا انتخابات سوم برگزار نشود ولی هر دوی آنها بعد از توافق برای مذاکره، بر سازش ناپذیری با همدیگر تأکید کرده‌اند.

دیدار دوشنبه شب رهبران حزب لیکود و ائتلاف سفید - آبی که در حضور رئیس رژیم صهیونیستی با هدف تشکیل کابینه این رژیم برگزار شد بدون نتیجه پایان یافت. در این دیدار که در حضور ریولین برگزار شد، او نتانیاهو و گانتس را برای مذاکره کردن با همدیگر برای تشکیل دولت متحد فراگیر متقاعد کرده تا انتخابات سوم برگزار نشود حتی اگر مجبور به پرداخت بهای شخصی و ایدئولوژیکی شوند. هر دو طرف تأیید کرده‌اند که برای مذاکره کردن با همدیگر توافق کرده‌اند و ریولین هم گفته است: «گام جدی برداشته شده و اکنون چالش اول ایجاد مذاکره مستقیم مبتنی بر اعتماد متقابل است.» دفتر ریولین هم اعلام کرد که گانتس و نتانیاهو گام مهمی رو به جلو برداشته‌اند. بعد از ملاقات، نتانیاهو و «بنی گانتس» رئیس ائتلاف «آبی - سفید» در یک نشست خبری اعلام کردند که دو طرف درباره تشکیل «دولت وحدت ملی» با یکدیگر گفت‌وگو و تأکید کردند که اعضای دو حزب مذاکرات خود را در خصوص تشکیل کابینه ائتلافی آغاز می‌کنند. با این حال، تنها ساعاتی بعد از نشست گانتس و نتانیاهو، دو طرف بر مواضع خود تأکید کردند تا چشم‌انداز توافق بر سر دولت فراگیر همچنان مبهم بماند. گفته شده نتانیاهو به هم‌پیمانانش از احزاب تندرو و راست‌گرا تعهدش به تلاش برای تشکیل دولت راست‌گرا به ریاست خودش را یادآوری کرده است. منابع در آبی – سفید به روزنامه یدیعوت آحارونوت گفتند، نتانیاهو برای انتخابات قانونگذاری سوم تلاش می‌کند و او فریبکار است. روزنامه معاریو روز دوشنبه به نقل از یک منبع نزدیک به نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی گزارش داد، نتانیاهو نوبتی کردن هدایت حکومت اسرائیل با گانتس را رد کرده و تنها می‌خواهد رهبری دولت اول در مرحله آینده را داشته باشد. این منبع گفت: این موضع نتانیاهو در واکنش به گزارش‌هایی است که می‌گویند امکان حصول نوبتی شدن نخست‌وزیری بین نتانیاهو و گانتس وجود دارد و نتانیاهو در مرتبه دوم قرار دارد، نه اول. گانتس نیز بعد از این نشست اظهار کرد: مسئله فراگیری دولت بسیار بررسی شد و جامعه تغییر را انتخاب کرد و ما قصد نداریم رهبر ائتلاف، شرکای عادی و ارزش‌های‌مان را رها کنیم.

رویکرد

توافق دمشق و مخالفان برای تدوین کمیته قانون اساسی سوریه

دبیرکل سازمان ملل در اظهاراتی عنوان کرد که کمیته تدوین قانون اساسی جدید سوریه تشکیل شده و در هفته‌های آینده کمیته در ژنو تشکیل جلسه خواهد داد. به‌رغم استقبال امریکا از توافق دمشق و مخالفان درباره تشکیل کمیته قانون اساسی اما کردهای تحت حمایتش از این مسئله ابراز نارضایتی کرده‌اند.

در پی تلاش‌های دیپلماتیک روسیه، ترکیه و ایران برای حل بحران سوریه، دولت سوریه و مخالفان پس از هشت سال درگیری، بر سر روند تدوین قانون اساسی به توافق رسیدند. به نوشته خبرگزاری آناتولی، دبیرکل سازمان ملل متحد دوشنبه شب در مصاحبه با خبرنگاران گفت: «دولت مرکزی سوریه و مخالفان دولت مرکزی در خصوص تشکیل کمیته تدوین قانون اساسی به توافق رسیده‌اند. یک کمیته قابل اعتماد، متعادل و فراگیر تحت نظارت سازمان ملل در هفته‌های پیش رو در ژنو تشکیل جلسه خواهد داد». گوترش خاطرنشان کرد: «کمیته تدوین قانون اساسی جدید سوریه بایستی آغازگر روند سیاسی حل و فصل بحران سوریه باشد. از ترکیه - ایران - روسیه که در این روند نقش بسزایی داشته‌اند، تشکر می‌کنم». دبیرکل سازمان ملل این کمیته را گامی در جهت دستیابی به راه‌حل سیاسی برای بحران سیاسی سوریه و پایان دادن به جنگ هشت ساله در این کشور می‌داند. احمد طعمه، رئیس هیئت مذاکره‌کننده معارضان در مذاکرات صلح سوریه در «آستانه» قزاقستان چند روز قبل اعلام کرد که همه طرف‌ها بر سر همه اسامی اعضای کمیته قانون اساسی توافق کرده‌اند. شورای امنیت سازمان ملل در سال ۲۰۱۵ با صدور قطعنامه‌ای بر بازنویسی و تدوین مجدد قانون اساسی سوریه تأکید کرده بود. به گزارش روزنامه الوطن، ولید معلم، وزیر امور خارجه سوریه هم دیروز در سخنانی تأکید کرد: «به لطف راهنمایی‌های بشار اسد، رئیس‌جمهور سوریه در طول ۱۸ ماه گفت‌وگو، درباره تمامی جزئیات کمیته قانون اساسی توافق شد». وی گفت: «رهبری به آرزوهای ملت سوریه توجه کرده و آنها را محترم دانست و امیدواریم که فعالیت‌ها در این کمیته یک راه‌حل سیاسی برای حل و فصل بحران کشور به همراه داشته باشد». معلم در پاسخ به این سؤال که اداره خودگردان کردها آغاز به کار کمیته قانون اساسی سوریه را نپذیرفته است نیز تأکید کرد: «چه کسی گفته که آنها در تشکیل این کمیته مشارکت دارند». قرار است کمیته قانون اساسی سوریه متشکل از ۱۵۰ عضو باشد که دو سوم آن را دولت سوریه و معارضان و یک سوم را نماینده سازمان ملل در امور سوریه انتخاب کرده‌اند. روند مذاکرات صلح سوریه در آستانه، از دو سال پیش با مشارکت ایران، روسیه و ترکیه با هدف تسهیل حل‌وفصل بحران سوریه شکل گرفت و از آن زمان به آتش‌بس در بخش‌های بزرگی از سوریه منجر شده است. به گزارش خبرگزاری رویترز، وزارت امور خارجه امریکا روز سه‌شنبه از توافق دولت سوریه و مخالفان این کشور درباره تشکیل کمیته قانون اساسی استقبال کرد. وزارت خارجه امریکا افزود که این توافق باعث ایجاد امید می‌شود. برخلاف حمایت امریکا از روند تدوین کمیته قانون اساسی سوریه، اما اداره روابط خارجه وابسته به اداره خودمختار کردها در شمال و شرق سوریه اعلام کرد که برای نتایج تشکیل کمیته قانون اساسی سوریه اهمیتی قائل نیست، زیرا کردها در حاشیه قرار گرفته شده و نمایندگان‌شان در روند تشکیل کمیته حضور نداشتند.

اخبار کوتاه

■ وزیر خارجه لبنان: حزب‌الله تروریستی نیست

وزیر خارجه لبنان که برای حضور در جلسات مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک است، ضمن خودداری از محکوم کردن حمله تلافی‌جویانه یمن به تأسیسات نفتی عربستان، اعلام کرد، حزب‌الله سازمانی تروریستی نیست. جبران باسیل در گفت‌وگو با شبکه «ال‌بی‌سی» گفت: «ما خواستار حفظ رابطه با ایالات متحده، توسعه این رابطه و محکم کردن آن هستیم اما در مقابل، حزب‌الله را سازمانی تروریستی نمی‌دانیم». باسیل درباره پاسخ حزب‌الله به تجاوز رژیم صهیونیستی به ضاحیه بیروت گفت: پاسخ حزب‌الله به تجاوز اسرائیل قواعد سال ۲۰۰۶ را بازگرداند. ما خیر لبنان را می‌خواهیم و خواستار حفظ قواعد درگیری در هر آنچه اتفاق می‌افتد، هستیم.»

■ چین نقش پیشرو را در جهان پس از جنگ سرد ایفا می‌کند

وانگ یی، وزیر خارجه چین تأکید کرد که کشورش به دنبال ایفای نقش پیشرو و فعال در نظم بین‌المللی و جهانی پس از جنگ سرد است که پیش‌تر در اختیار امریکا بوده است. به گزارش راشاتودی، وی تأکید کرد که به‌رغم برخی تنش‌ها میان چین با امریکا و اتحادیه اروپا، این کشور در مناسبات خود با قدرت‌های بزرگ و مطرح دنیا پیروز بوده است. وی دستاوردهای چین را در این هفت دهه ستوده و تأکید کرده که چین توانسته است محیط خارجی مناسب‌تری برای خود ایجاد کند. وی تصریح کرده که بر اساس اصول برابری و احترام و منافع متقابل چین توانسته است مناقشه بزرگ تجاری با امریکا را مدیریت کند و روابط این کشور با روسیه نیز در بهترین شکل قرار دارد و رهبران دو کشور دارای مناسباتی بسیار نزدیک هستند.

■ امریکا به دنبال اعمال تحریم‌های شدیدتر علیه مادورو

دولت دونالد ترامپ روز دوشنبه از واکنش ملایم اروپا نسبت به بحران ونزوئلا انتقاد کرد و مجدداً خواستار اعمال تحریم‌های شدیدتر علیه دولت نیکلاس مادورو و کمک بیشتر به مهاجران شد. به گزارش «نیویورک تایمز»، دونالد ترامپ روز چهارشنبه جلسه‌ای را پیرامون ونزوئلا در سازمان ملل رهبری خواهد کرد. مقامات اروپایی پس از فروپاشی مذاکرات سیاسی با میانجیگری نروژ در هفته گذشته، متعهد شدند تنبیه‌های اقتصادی علیه دولت مادورو را افزایش دهند. یک مقام امریکایی با شرط فاش نشدن نامش روز دوشنبه گفت: انتظار نمی‌رود که دور جدید تحریم‌های اروپا زودتر از ماه اکتبر عملی شود.

■ ترامپ: احتمالاً به زودی با کیم دیدار می‌کنم

دونالد ترامپ اظهار کرد دیدار بعدی‌اش با کیم جونگ اون احتمالاً به زودی برگزار شود. به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، رئیس‌جمهور امریکا در این خصوص جزئیات چندانی ارائه نکرد و مشخص نیست مقامات در پشت صحنه در حال انجام چه اقداماتی برای ترتیب دادن این دیدار جهت پایان دادن به بن‌بست دیپلماتیک در مذاکرات خلع سلاح هسته‌ای کره‌شمالی هستند. با این حال اظهارات ترامپ در خصوص برگزاری این نشست و احتمال دستیابی به توافقی برای خلع سلاح هسته‌ای، می‌تواند به ویژه برای کشورهایی مانند ژاپن و کره‌جنوبی بسیار مهم باشد. ترامپ در حاشیه جلسه مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک در پاسخ به سوالی درباره اینکه برگزاری یک نشست دیگر با کیم جونگ اون، رهبر کره‌شمالی مستلزم چه چیزی است، گفت: «باید دید. در حال حاضر مردم خواستار برگزاری چنین نشستی هستند. می‌خواهم بدانم این دیدار چه نتیجه‌ای خواهد داد. پیش از برگزاری این نشست می‌توانیم آگاهی زیادی در این باره به دست آوریم.»

■ امریکا حضور نظامی خود در لهستان را تقویت می‌کند

هزار سرباز امریکایی دیگر به جمع ۴ هزار و ۵۰۰ نیروی گردشی امریکا در لهستان افزوده می‌شود؛ احتمال بالایی وجود دارد که این نیروها از سربازان امریکایی حاضر در آلمان تأمین شوند. به گزارش دویچه‌وله، دونالد ترامپ به تازگی با امضای توافقی دفاعی با آندژی دودا، همتای لهستانی خود اعلام کرد به احتمال زیاد بخشی از نیروهای کشورش در نواحی مختلف اروپا به لهستان منتقل خواهند شد. در اعلامیه مشترک امریکا و لهستان به شش مقر در لهستان اشاره شده که جهت استقرار نیروهای امریکایی بهبود خواهند یافت. دو طرف در حال گفت‌وگو بر سر تعیین مکانی جهت استقرار «تیپ مسلح جنگی» ارتش امریکا در این کشور اروپایی هستند.